

Potilas Vakuutus keskus

Diagnoosi- ja hoitoviiveet
- potilasturvallisuuden kasvava haaste

15.1.2021

Diagnoosi- ja hoitoviiveet korvattujen potilasvahinkojen viimeaikaisessa kehityksessä

- Eero Hirvensalo, PVK, HUS

Sidonnaisuudet: yksityisvastaanottotoiminta

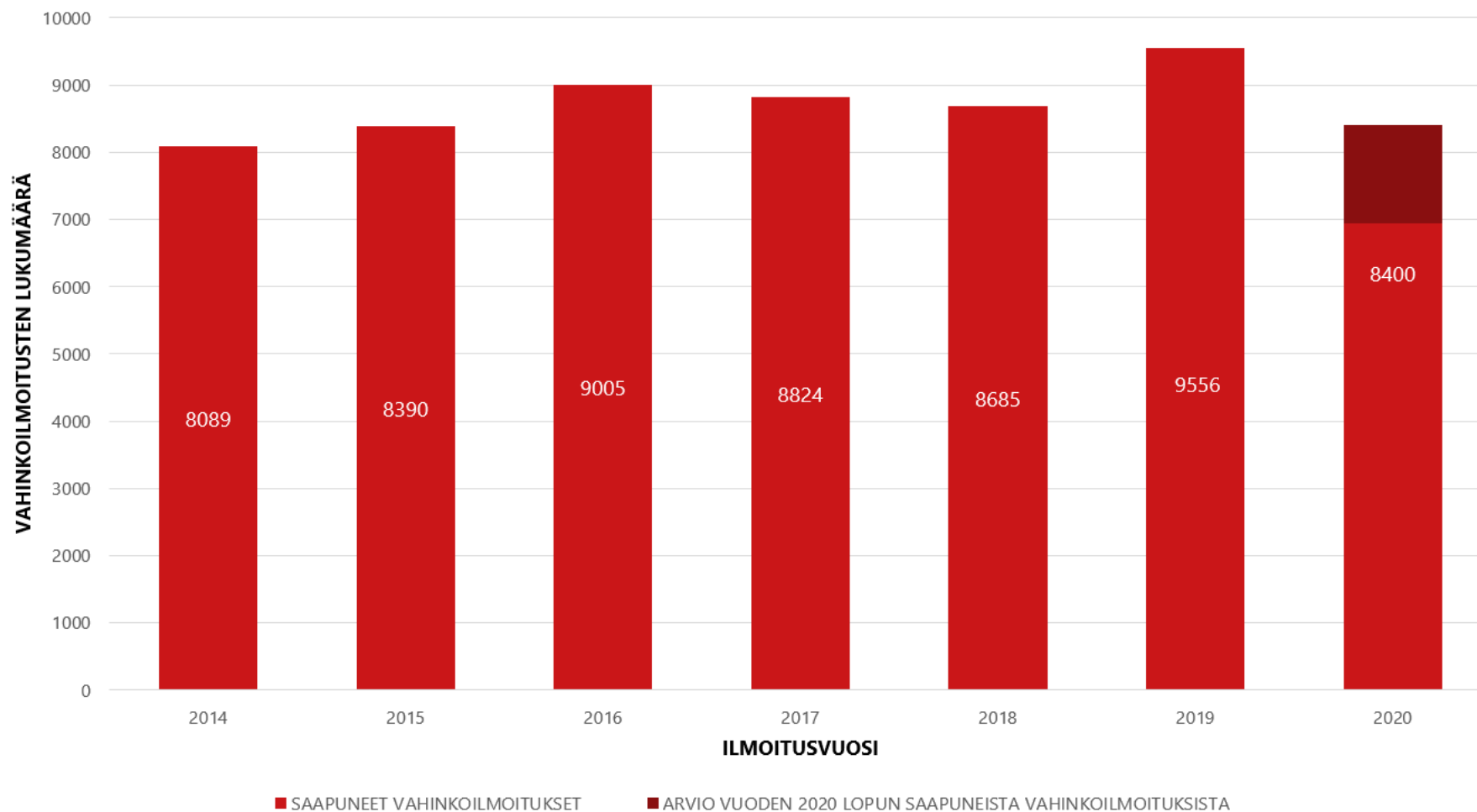
Mikä on Potilasvakuutuskeskus

- Potilasvakuutuskeskuksen (PVK) muodostavat vakuutusyhtiöt, jotka harjoittavat lakisääteistä potilasvakuutusta Suomessa. Ne kuuluvat jäseninä keskukseen.
- Potilasvakuutuskeskus huolehtii keskitetysti Suomessa annetun terveyden- ja sairaanhoidon yhteydessä aiheutuneiden henkilövahinkojen korvaamisesta potilasvahinkolain, ja 1.1.2021 alkaen potilasvakuutuslain mukaisesti. (laki Potilasvakuutuskeskuksesta)
- Järjestelmä on ollut potilaiden ja hoitohenkilöstön turvana lakisääteisenä vuodesta 1987.

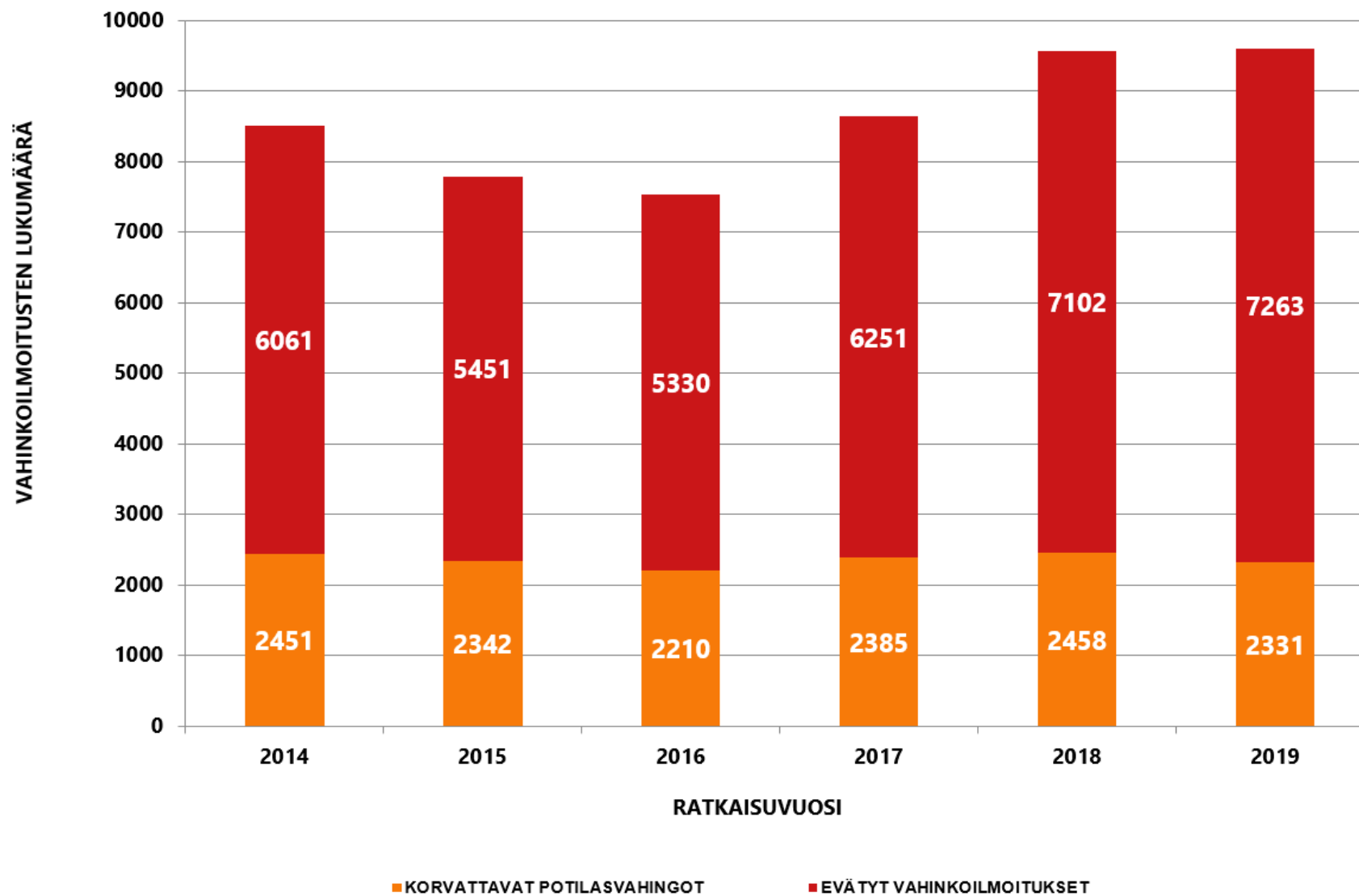
Potilasvakuutuskeskuksen tehtävät

- Hoitaa potilasvahinkojen korvaustoimi
- Myöntää julkisen sektorin potilasvakuutuksia jäsenyhtiöidensä lukuun 31.12.2020 asti
- Vastata potilasvahingosta, mikäli vakuutuksen ottaminen on laiminlyöty
- Edistää potilasturvallisuutta tekemällä tutkimuksia ja laskelmia sekä tuottamalla tilastoaineistoa
- Määrätä ja periä vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönteiltä korotettu vakuutusmaksu
- Huolehtia potilasvakuutuksen hoitamista koskevien sopimusten täytäntöönpanosta ja sen vaatimista käytännön toimenpiteistä
- Toimia vakuutusyhtiöiden yhteistyöelimenä ja antaa jäsenyhtiöille potilasvakuuttamiseen liittyviä ohjeita
- Tiedottaa potilasvakuutustoiminnasta

Vuosina 2014–2020 ilmoitetut vahingot

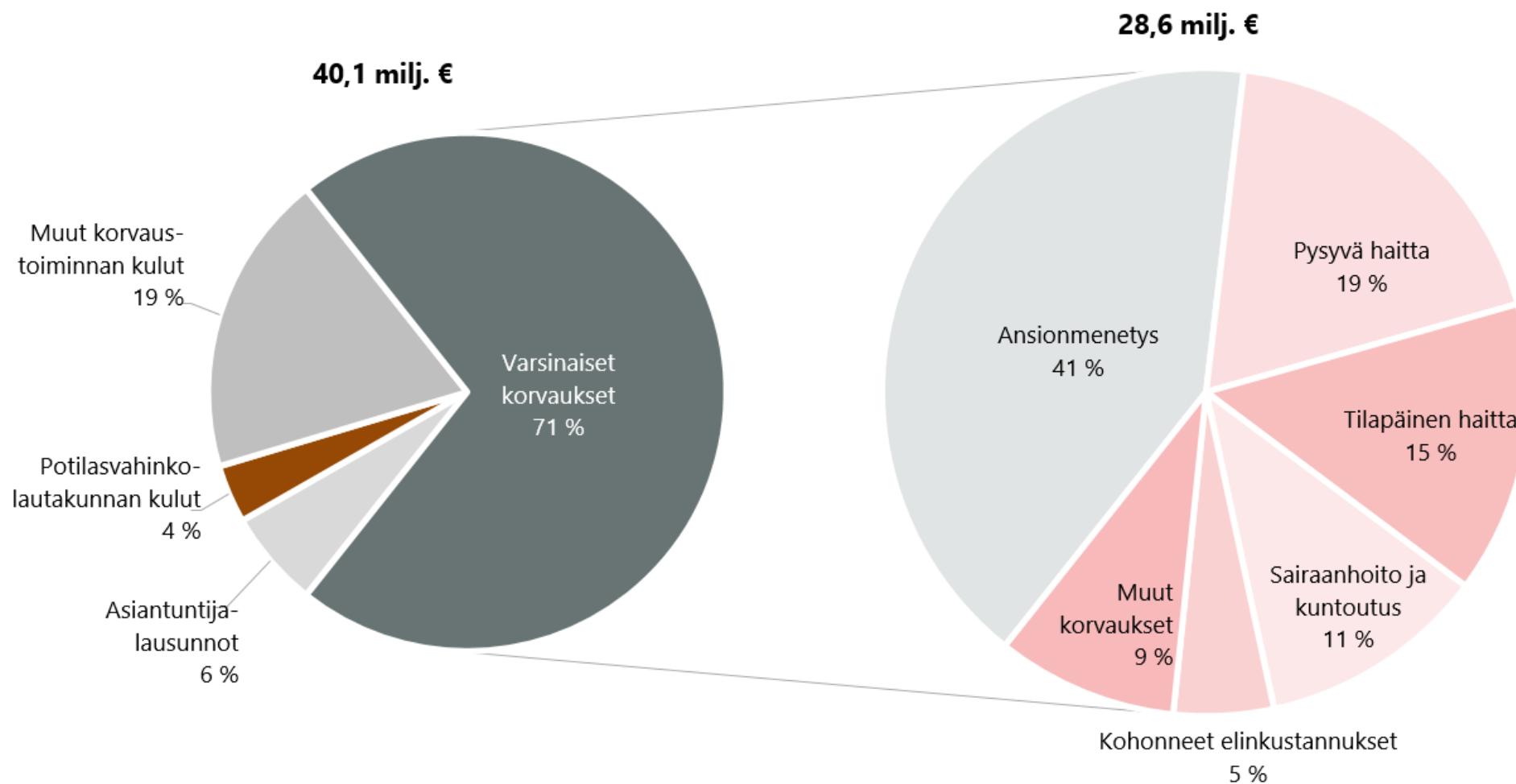

Vuosina 2014–2019 ratkaistut tapaukset

Potilasvakuutusjärjestelmästä aiheutuneet kustannukset ja maksetut vahingonkorvaukset korvauslajeittain

Potilas
Vakuutus
keskus

Korvausperusteet

- Laissa on kahdeksan korvausperustetta
 - **Hoitovahinko (92,2 %)**
 - Infektiovahinko (5,4 %)
 - Tapaturmavahinko (1,2 %)
 - Sairaanhoidolaitteen tai -välineen vika
 - Potilaaseen kiinteästi asennettavan terveydenhuollon laitteen turvallisuuspuute (**'implanttivahingot'**, 1.1.2021 alkaen)
 - Hoituhuoneiston tai -laitteiston palo tai muu äkillinen vahinko
 - Lääkkeen toimittamisvahinko
 - Kohtuuton vahinko

Hoitovahinko

- Korvataan tutkimuksesta, hoidosta tai niiden laiminlyönnistä todennäköisesti (syy-yhteys) aiheutunut henkilövahinko **jos** kokenut terveydenhuollon ammattihenkilö olisi tutkinut tai hoitanut potilasta toisin **ja** todennäköisesti toimimalla toisin olisi välttänyt aiheutuneen vahingon
- Hoitovahinko voi sattua esim. diagnoosin tekemisessä, hoitotavan valinnassa, tutkimuksen tai hoidon toteutuksessa tai seurannan ja jatkohoidon järjestämisessä. Tyypillisiä hoitovahinkoja ovat esimerkiksi diagnoosiviiveet tai leikkaustoimenpiteisiin liittyvät vältettävissä olevat komplikaatiot.
- Useimmiten vahinko jää korvaamatta sillä perusteella, että kysymyksessä on asianmukaisen hoidon seuraus, jota ei ole voitu välttää
- Huono hoitotulos ei ole potilasvahinko.

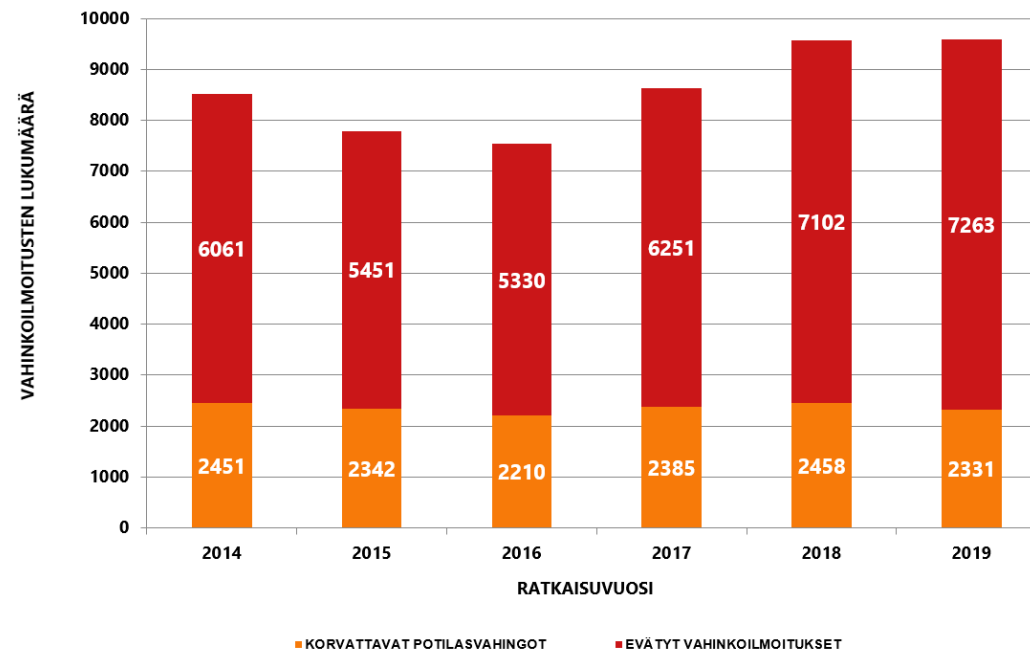
Diagnoosiviiveet

Diagnoosin viivästyminen

- Diagnoosi on viivästynyt, jos potilaan antamien ja aikaisemmista sairauskertomuksista käytettävissä olevien esitetietojen sekä kliinisessä tutkimuksessa tehtävien havaintojen perusteella ei tehdä ilmeisen oikeaa diagnoosia tai ryhdytä asianmukaisiin, lääketieteellisesti perusteltuihin jatkotoimenpiteisiin, joilla sairaus olisi voitu diagnosoida.
- Jos potilaan vamman tai sairauden diagnoosi viivästyy siitä hetkestä, jolloin diagnoosia olisi ammattistandardin mukaisesti pitänyt epäillä tai se olisi voitu tehdä, **ja** tästä viivästymisestä aiheutuu henkilövahinkoa, on kysymyksessä potilasvakuutuksesta korvattava vahinko.
- Edellytetään vahinkoa, pelkkä viive ei oikeuta korvaukseen. Arviointi tapahtuu hoitohetkellä käytettävissä olleiden tietojen perusteella.

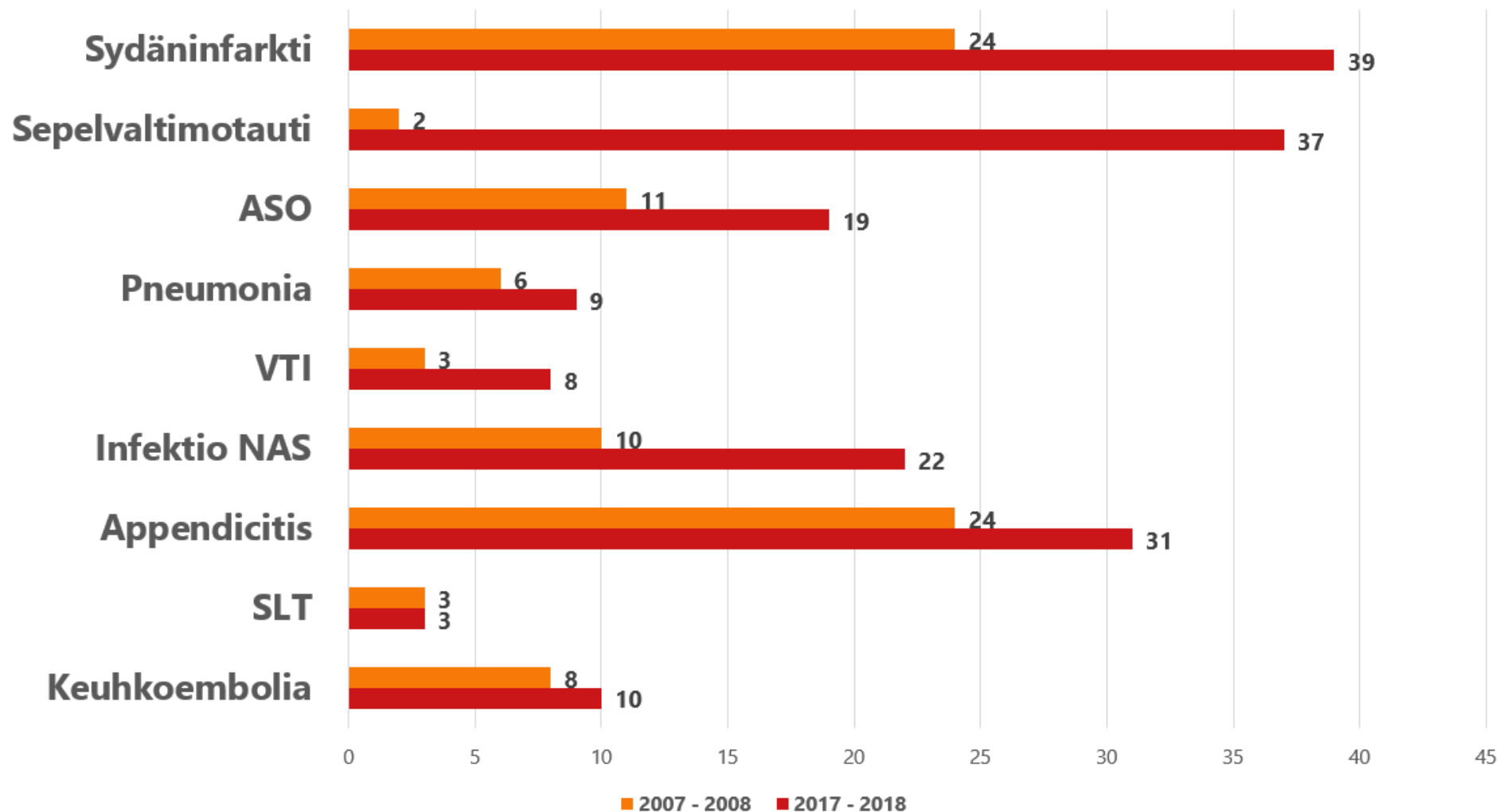
Viivästyneen diagnoosin tai viivästyneen hoidon vuoksi korvatut vahingot

- Vuosina 2007–2008 yhteensä 938 korvattua vahinkoa
- Vuosina 2017–2018 yhteensä 1140 korvattua vahinkoa
- Muutos +21.5%
- Noin 24 % kaikista hoitovahingoista v. 2017–2018 (4 789 vahinkoa)

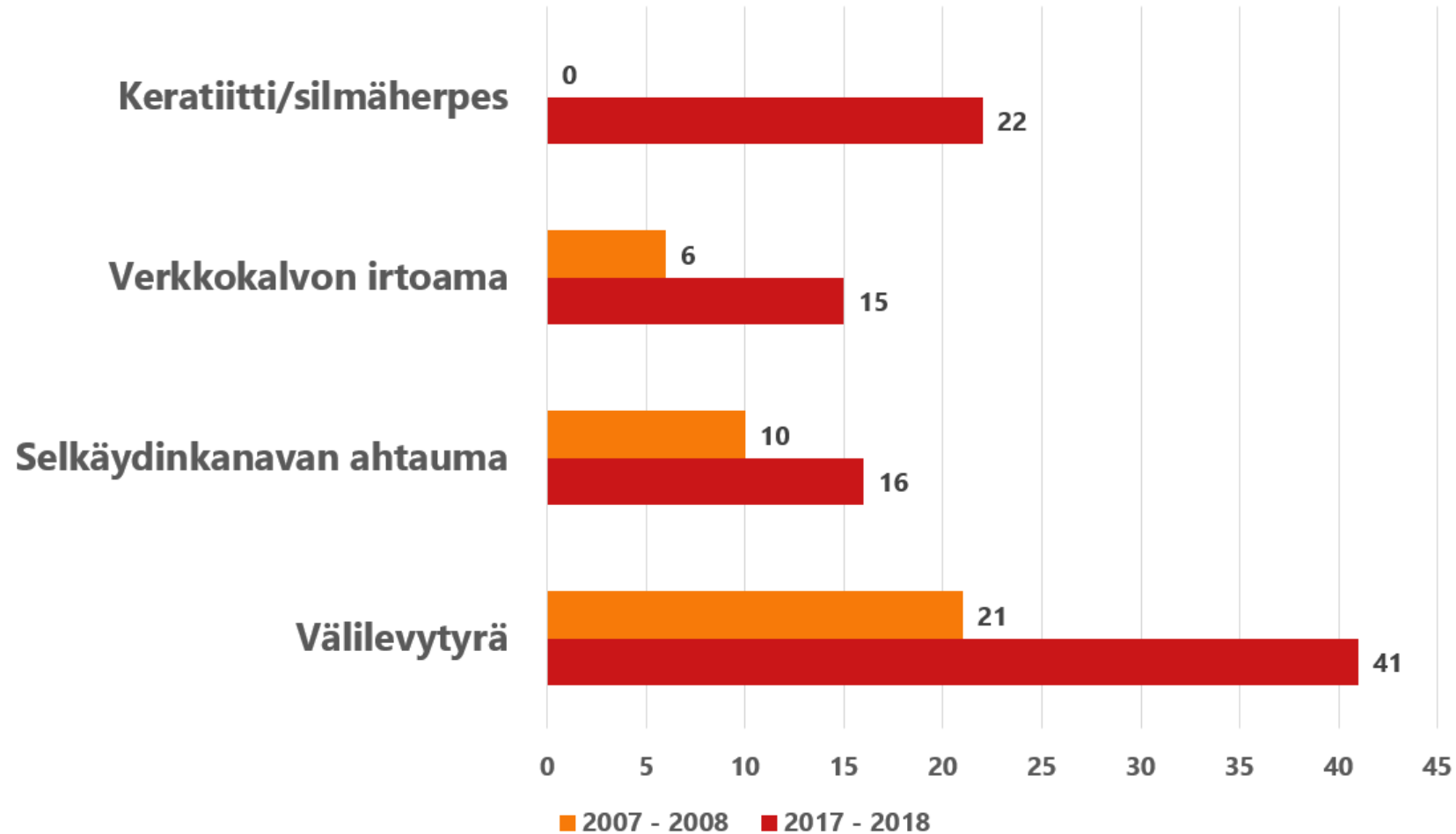

Viiveen perusteella korvattavia vahinkoja

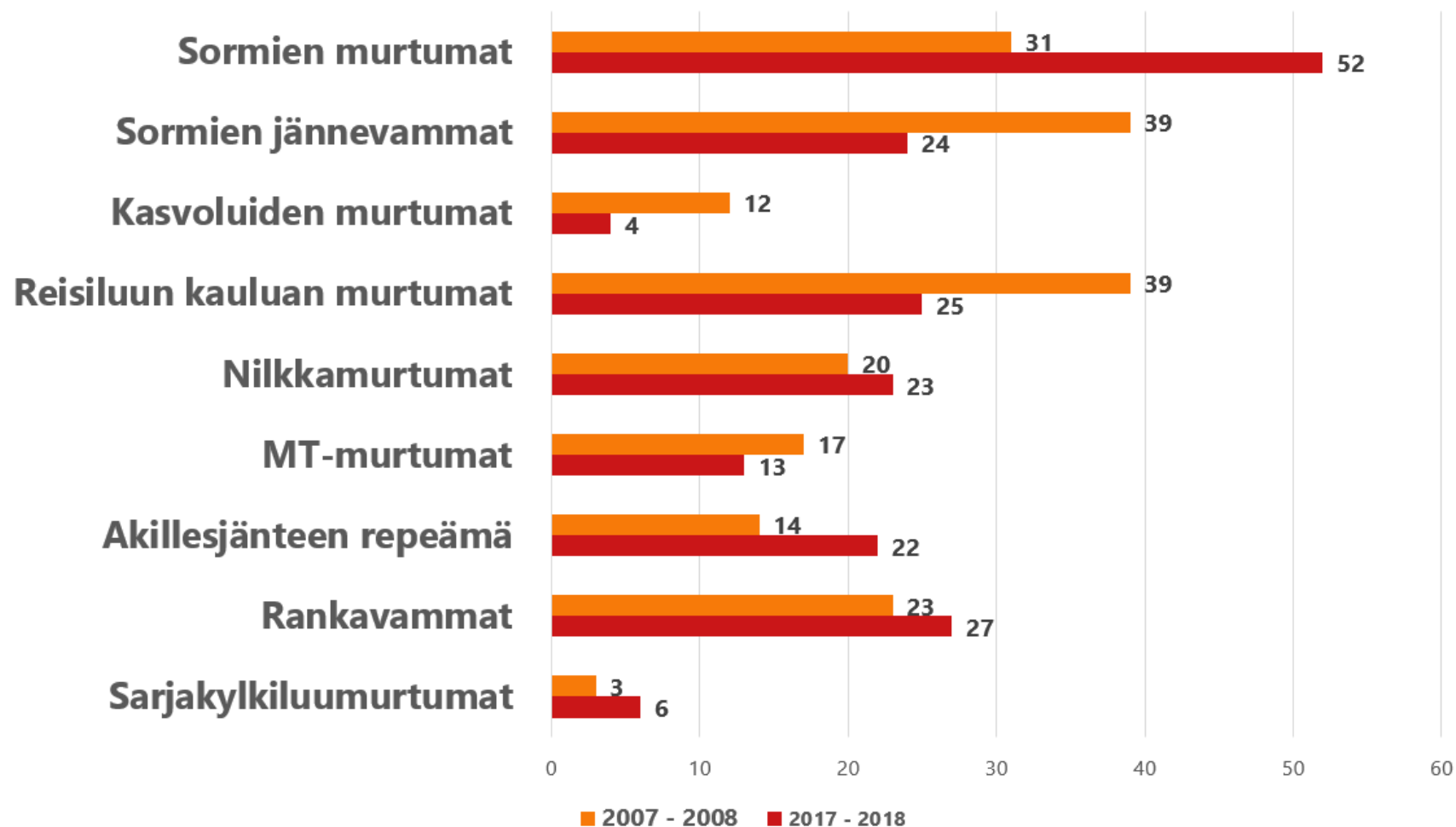
Potilas
Vakuutus
keskus

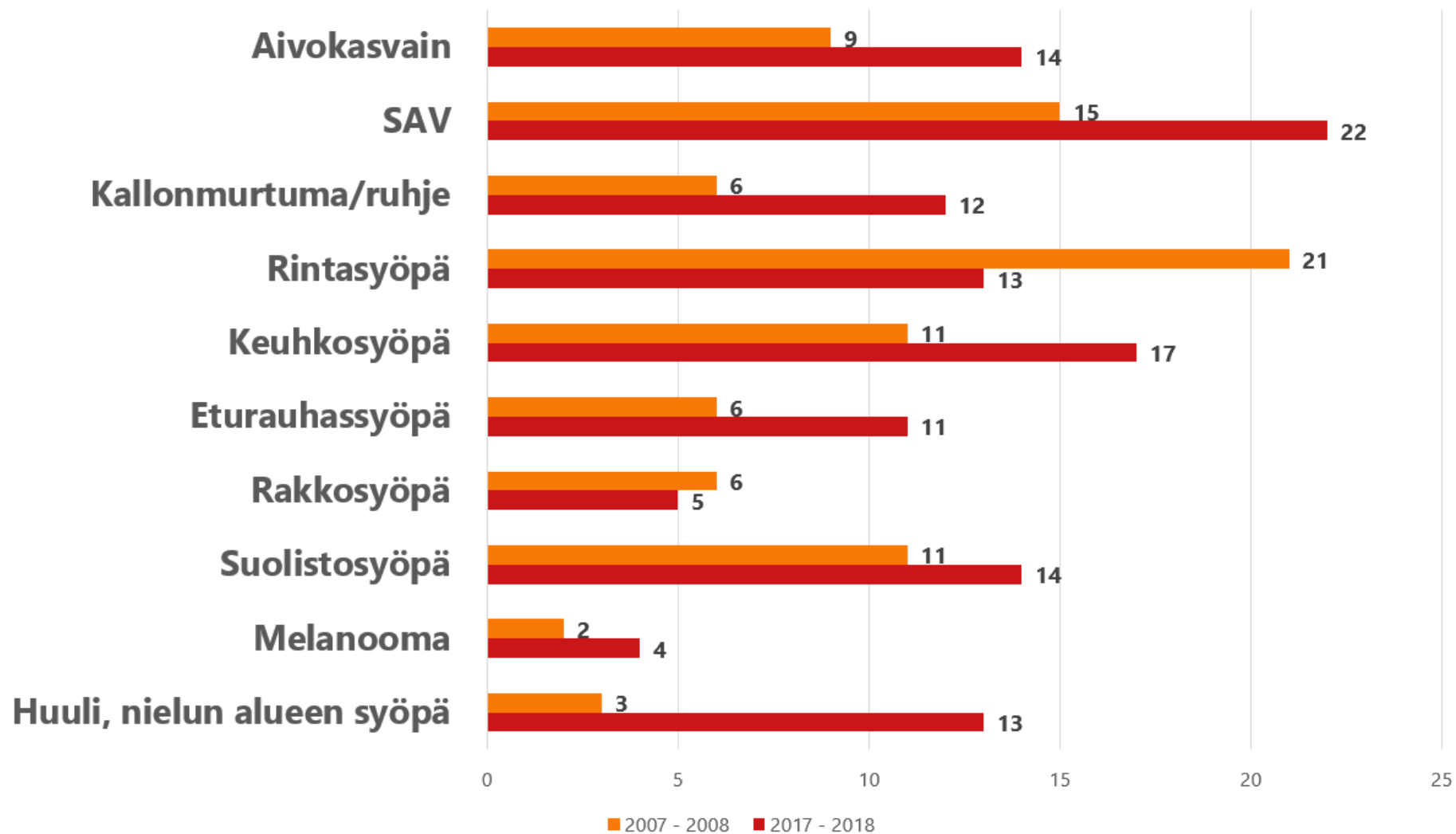
Viiveen perusteella korvattavia vahinkoja

Viiveen perusteella korvattavia vahinkoja

Viiveen perusteella korvattavia vahinkoja

Diagnoosi- ja hoitoviiveiden kasvun syitä?

Perusterveydenhuolto ja päivystys

- Diagnostiikkaan käytettävissä oleva aika ja yksikön tutkimusresurssit
- Konsultaatiomahdollisuudet (vastaanotot ja päivystys – erikoissairaanhoido)
- Tietotekniset vaikeudet ja muut laiteongelmat
- Käypä hoito -suositukset ja yleiset hoitolinjaukset
- Työyksikössä sovitut toimintalinjaukset ja suositukset
- Potilaan hoitopolun toteuttaminen
 - potilaan ohjaaminen kontrolliin (minne, kenelle?)
 - laboratorio- / kuvantamistutkimusten vastausten arviointi
 - potilaasta konsultointi
 - oikeasisältöisen lähetteen teko erikoissairaanhoidoon tai muuhun yksikköön

Diagnoosi- ja hoitoviiveiden kasvun syitä?

Erikoissairaanhoito

- Lähetteen tulkinta ja hoidon kiireellisyyden arviointi
- Lisätutkimusten arviointi ja toteutus
- Polikliinisen käynnin toteutus, diagnostiikan varmistus ja hoidon määrittely
- Hoidon toteutus
- Jatkohoidon määrittely

Diagnoosi- ja hoitoviiveiden kasvun syitä?

Oma osaaminen / toiminta

- Kliininen osaaminen
- Potilaan ongelman ymmärtäminen ja hyvän anamneesin selvittäminen
- Halu ratkaista potilaan ongelma
- Oma vireys - motivaatiotila
- Tekijät, jotka vaikuttavat edelliseen

Kehitysehdotuksia:

- Oman osaamisen kehittäminen ja saadun tiedon hyödyntäminen
 - Työyksikön toimintatapojen kehittäminen
 - Jatkokoulutusmahdollisuuksien luominen
 - Potilaan hoitopolun kehittäminen, konsultaatio- / lähetemenettelyn oikea taso
 - Riittävästi aikaa relevanttien tutkimusten ja diagnostiikan tekoon
-
- Oikean diagnoosin, potilaskohtaisesti arvioidun hoidon ja sen kiireellisyyden oikea arviointi mahdollistavat oikea-aikaisen hoidon ja parhaan terveydellisen ja terveystaloudellisen hyödyn.

Kiitos ja turvallista terveyttä vuodelle 2021!

etunimi.sukunimi@vakuutuskeskus.fi

www.pvk.fi

[@potilasvakuutus](https://twitter.com/potilasvakuutus)